

POHJANTÄHTIOPISTO

Valtakatu 1

94100 Kemi

www.pto.fi

info@pto.fi

OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMA

 POHJANTÄHTI-OPISTO

Oppia, elämyksiä ja kokemuksia

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	1
2	OPISKELUHUOLLON TOTEUTTAMISEN TAVOITTEET JA KESKEISET PERIAATTEET	2
3	OPETUKSEN JÄRJESTÄJÄN OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMA JA OPISKELUHUOLTOTYÖRYHMÄT.....	4
4	ARVIO OPISKELUHUOLLON KOKONAISTARPEESTA JA KÄYTETTÄVISSÄ OLEVISTA OPISKELUHUOLTOPALVELUISTA.....	6
5	OPPILAITOSYHTEISÖN TOIMENPITEET YHTEISÖLLISEN OPISKELUHUOLLON EDISTÄMISEKSI JA TARVITTAVIEN TUKITOIMIEN JÄRJESTÄMISEKSI	8
6	YHTEISTYÖN JÄRJESTÄMINEN OPISKELIJOIDEN HYVINVOINTIA TUKEVIEN TAHOJEN KANSSA	9
7	LIITTEET.....	10

1 JOHDANTO

Opiskeluhollosta säädetään erillisellä lailla Laki oppilas- ja opiskelijahuollosta (1287/2013). Oppilas- ja opiskeluholto lakia on muutettu vuoden 2023 alusta liittyen opiskeluholto palveluiden siirtymiseen kunnista hyvinvointialueille (377/2002). Koulutuksen järjestäjän on laadittava opiskeluhollo kokonaisuuden toteuttamiseksi koulutuksen järjestäjän opiskeluholto suunnitelma (oppilas- ja opiskelijahuolto laki 1287/2013 13 §, muutettu lailla 377/2022).

Pohjantähti-opiston opiskeluholto suunnitelma on laadittu yhteisenä Opistovuosi oppivelvollisille -, Arjen eväät - ja Avain ammattiin -opintolinjojen oppivelvollisille opiskelijoille. Opiskeluholto suunnitelma laaditaan opiskeluhollo toteuttamista, arviointia ja kehittämistä varten. Pohjantähti-opiston opiskeluhollo palveluilla edistetään opiskelijan oppimista ja opiskelun joustavaa sujumista, hyvää psyykkistä ja fyysistä terveyttä sekä sosiaalista hyvinvointia. Opiskeluhollo tavoitteena on taata jokaiselle Pohjantähti-opistossa opiskelevalle hyvinvoiva, turvallinen ja terveellinen opiskelu ympäristö.

Opiskeluholto suunnitelma sisältää arvion opiskeluhollo kokonaistarpeesta ja käytävissä olevista opiskeluholto palveluista, oppilaitosyhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhollo edistämiseksi ja tarvittavien tukitoimien edistämiseksi, yhteistyön järjestäminen opiskelijoiden ja heidän perheidensä sekä oppilaitoksessa työskentelevien ja muiden opiskelijoiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa, suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä (liite 1) sekä toimenpiteet opiskeluholto suunnitelman toteuttamiseksi ja seuraamiseksi (omavalvontasuunnitelma / liite 5). Suunnitelma sisältää myös päihitteettömyyden toimintasuunnitelman (liite 2), yhdenvertaisuus ja tasa-arvosuunnitelma (liite 3) sekä kriisisuunnitelma (liite 4). Edellä lueteltujen suunnitelmien lisäksi Pohjantähti-opistolla on käytössä yksilöllisen opiskeluhollo tueksi saattaen vaihtaen malli, yksilöllisen kohtaamisen portaat malli, huoliprosessin kuvaus ja opintojen ohjaussuunnitelma.

2 OPISKELUHUOLLON TOTEUTTAMISEN TAVOITTEET JA KESKEISET PERIAATTEET

Opiskeluhuollon suunnittelua, toteuttamista sekä arviointia ohjaavat useat säädökset, joissa määrätään opiskeluhuollon toteuttamisen tavoitteet ja keskeiset periaatteet. Säädöksiä ovat:

- Oppivelvollisuuslaki 1214/2020
- Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013
- Lukiolaki 714/2018
- Laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017
- YK:n Yleissopimus lapsenoikeuksista 1989
- Terveystieteidenhuoltolaki ja siihen liittyvät asetukset 1326/2010
- Sosiaalihuoltolaki 1301/2014
- Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä 523/2015
- Nuorisolaki 1285/2016
- Lastensuojelulaissa säädetyt velvoitteet 417/2007
- Työturvallisuuslaki 738/2002

Lisäksi opiskeluhuollon toimintaa määräävät julkisuuslaki 621/1999, henkilötietolaki 523/1999 sekä sähköisen viestinnän tietosuojalaki 516/2004. Edellä luetelluissa säädöksissä määrätään opiskeluhuollon tavoitteista ja keskeisistä periaatteista muun muassa:

- Perusopetuksen ja lukion opetussuunnitelman perusteiden opiskeluhoitoa koskevassa luvussa määrätään perusopetuslain ja lukiolain mukaisesti opiskeluhuollon keskeisistä periaatteista ja opetustoimeen kuuluvan opiskeluhuollon tavoitteista sekä oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa määrätyn opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelman laatimisesta (perusopetuslaki 14 § (477/2003), lukiolaki 714/2018 12 § ja oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 13 § (377/2022)).
- Opiskeluhuollolla tarkoitetaan oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa kouluyhteisössä (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013) 3 §).
- Oppilaalla on oikeus saada maksutta opiskeluhoito, jota opetukseen osallistuminen edellyttää (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 9 §).
- Opiskeluhoitotyössä otetaan huomioon lapsen edun ensisijaisuus (YK:n Yleissopimus lapsenoikeuksista 1989, perusopetuslaki 3 a § ja lukiolaki 2§).

- Opiskeluhoiltoa toteutetaan opetustoimen ja hyvinvointialueen suunnitelmallisen yhteistyönä oppilaiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 3 § (377/2022)).
- Opiskeluhoilto on ensisijaisesti ennaltaehkäisevää yhteisöllistä työtä ja kaikkien kouluyhteisössä työskentelevien ammattilaisten yhteinen tehtävä. Oppilailla on oikeus opiskeluhoiltopalveluihin, joita ovat neuvola-, koulu- ja opiskeluterveydenhoilto sekä kuraattori- ja psykologipalvelut. (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 3 § ja 4 §).
- Opiskeluhoiltopalvelut järjestetään lähipalveluna, jolle opetuksen järjestäjän tulee tarjota asianmukaiset tilat (terveydenhoilolaki 15 a § (378/2022) ja oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 9 §(377/2022)).

Pohjantähti-opiston opiskeluhoillon suunnittelua ja toteuttamista ohjaa myös Kemin kaupungin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma.

3 OPETUKSEN JÄRJESTÄJÄN OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMA JA OPISKELUHUOLTOTYÖRYHMÄT

Pohjantähti-opiston opiskelijahyvinvointityö perustuu opiskeluhuoltosuunnitelmaan ja yhteisöllisiin toimintatapoihin sekä ennalta ehkäisevä toiminta terveyttä ja hyvinvointia silmällä pitäen.

Opiskeluhuoltotyöryhmä vastaa opiskeluhyvinvoinnin suunnittelusta, koordinoinnista, toteutuksesta ja arvioinnista. Opiskeluhuollon painopiste on hyvinvointia tukevassa yhteisöllisessä työssä ja hyvinvointityön tukena hyödynnetään myös muiden toimialojen ammattilaisia ja asiantuntijoita tarpeen mukaan. Opiskeluhuoltoon kuuluu koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelman mukainen opiskeluhuolto sekä opiskeluhuollon palvelut, joita ovat psykologi- ja koulukuraattoripalvelut sekä opiskeluterveydenhuollon palvelut.

Pohjantähti-opiston opiskeluhuoltotyöryhmään kuuluu Pohjantähtiopistolta vararehtori (pj.), Arjen eväät -opintolinjan opettaja (siht.) ja Opistovuosi oppivelvollisille -opintolinjan opettaja. Lapin hyvinvointialueelta opiskeluhuoltotyöryhmään kuuluu koulukuraattori, koulupsykologi ja terveydenhoitaja.

Opiskeluhuoltoa toteutetaan monialaisena yhteistyönä opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Pohjantähti-opistolla toimii esimerkiksi HYRY-työryhmä (hyvinvointityöryhmä), johon kuuluu sekä opiskelijoita että henkilökuntaa. HYRY-ryhmän toimintaa ohjaavia periaatteita ovat muun muassa hyvinvoinnin, yhteisöllisyyden ja tasa-arvon edistäminen oppilaitoksen toiminnassa. Kaiken kaikkiaan Pohjantähti-opiston opiskeluhuoltotyön suunnittelua, kehittämistä, toteuttamista ja arviointia (omavalvonta) tehdään opiskeluhuoltoa koskevien ja määräävien säännösten ja lakien mukaisesti.

Pohjantähti-opiston opiskeluhuoltotyöryhmän Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013, 14 §) määrää opiskeluhuoltotyöryhmistä seuraavaa:

”Koulutuksen järjestäjäkohtaisen opiskeluhuollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista vastaa monialainen opiskeluhuollon ohjausryhmä. Opiskeluhuollon ohjausryhmä voi olla myös kahden tai useamman koulutuksen järjestäjän yhteinen taikka sille asetetut tehtävät voi hoitaa muu tehtävään soveltuva ryhmä.”

Oppilaitoksen opiskeluhuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista vastaa monialainen oppilaitoskohtainen opiskeluhuoltoryhmä. Oppilaitoskohtaista opiskeluhuoltoryhmää johtaa koulutuksen järjestäjän nimeämä edustaja.

Muilta osin koulutuksen järjestäjä päättää yhteistyössä opiskeluhuollon palveluja tuottavien tahojen kanssa tarkemmin opiskeluhoitoryhmien kokoonpanosta, tehtävistä ja toimintatavoista. Opiskeluhoitoryhmät voivat tarvittaessa kuulla asiantuntijoita.

Yksittäisen opiskelijan tai tietyn opiskelijaryhmän tuen tarpeen selvittämiseen ja opiskeluhuollon palvelujen järjestämiseen liittyvät asiat käsitellään tapauskohtaisesti koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä. Asiantuntijaryhmään voidaan nimetä asiantuntijoita jäseneksi vain opiskelijan, tai, ellei hänellä ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, hänen huoltajansa suostumuksella. Asiantuntijaryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön.”

Lounaisen Lapin (Simo, Kemi, Keminmaa, Tornio, Tervola, Ylitornio) opiskeluhuollon yhteistyöryhmä on järjestäytymässä alkusyksystä ja edustajien nimeäminen on käynnissä. Pohjantähti-opiston opiskeluhuollon suunnittelusta, kehittämisestä ohjauksesta ja arvioinnista vastaa monialainen oppilaitoskohtainen opiskeluhuollon ohjausryhmä. Yksittäisen opiskelijan tai tietyn opiskelijaryhmän tuen tarpeen selvittämiseen ja opiskeluhuollon palvelujen järjestämiseen liittyen kootaan tarvittaessa monialainen asiantuntijaryhmä, johon kuuluu tapauskohtaisesti eri asiantuntijoita.

4 ARVIO OPISKELUHUOLLON KOKONAISTARPEESTA JA KÄYTETTÄVISSÄ OLEVISTA OPISKELUHUOLTOPALVELUISTA

Oppilas- ja opiskeluhuoltolain (1287/ 2013 9 §, 15 §, 16 §, 17 §) mukaan oppilaitoksen sijainnin hyvinvointialue vastaa opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalveluiden järjestämisestä sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon järjestämisestä terveydenhuoltolaissa säädetyn mukaisesti. Edelleen opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhuollon psykologin tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä sen jälkeen, kun opiskelija on tätä pyytänyt; kiireellisessä tapauksessa joko samana tai seuraavana päivänä.

Jos oppilaitoksen tai opiskeluhuollon työntekijä arvioi opiskelijan opiskeluvaikeuksien tai sosiaalisten tai psyykkisten vaikeuksien ehkäisemiseksi / poistamiseksi tarvitaan opiskeluhuollon psykologi- tai kuraattoripalveluja, on hänen otettava viipymättä yhteyttä opiskeluhuollon psykologiin tai kuraattoriin yhdessä opiskelijan kanssa ja annettava tiedossaan olevat tuen tarpeen arviointiin tarvittavat tiedot. Opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus saada arkipäivisin virka-aikana välittömästi yhteys opiskeluterveydenhuoltoon ja terveydenhoitajan työaika opiskeluterveydenhuollossa on järjestettävä niin, että opiskelija voi tarvittaessa päästä terveydenhoitajan vastaanotolle myös ilman ajanvarausta. (Oppilas- ja opiskeluhuoltolaki 1287/2013.)

Pohjantähti-opistolla opiskeluhuollon palveluihin (psykologi, kuraattori, terveydenhoitaja) pääsee laissa säädetyllä tavalla ja lain mukaisten aikaraamien mukaisesti. Opiskeluhuollon psykologi ja kuraattori ovat tavoitettavissa puhelimitse ja palveluihin pääsee ajanvarauksella. Kiireellisissä tapauksissa henkilökohtainen palvelu järjestyy joko samana tai seuraavana päivänä.

Terveydenhuolto on ajanvarauksetonta maanantaina ja keskiviikkona kello 11:30-12:45. Lisäksi palvelu toimii ajanvarauksella. Kiireellisissä tapauksissa hoidontarpeen arviointi tehdään puhelimitse 016-259705 tai menemällä suoraan akuuttiklinikan vastaanotolle.

Pohjantähti opistossa opiskelee yhteensä noin 30 opiskelijaa päivä-/ lähiopetuksessa. Yksilöllisen opiskeluhuollon piiriin opiskelijoista kuuluu noin 10 opiskelijaa.

Pohjantähti-opiston opiskeluhoollon alustavassa vuosikellossa lukuvuodella 2023-2024 on asetettu seuraavaa:

Syyslukukausi 2023

- Opiskeluhooltosuunnitelman päivittäminen
- Omavalvontasuunnitelman tarkistuslistan läpikäyminen / omavalvonnan suorittaminen
- Päihitteettömyyden toimintasuunnitelman päivittäminen
- Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman päivittäminen
- Suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä / päivittäminen
- Henkilökunnan perehdytyskansio päivittäminen ja henkilökunnalle tiedottaminen
- Opiskeluhooltotyöryhmän kokous syyskuu 2023 (sähköpostimenettely)
- Opiskeluhooltotyöryhmän kokousajankohtien sopiminen
- HYRY-työryhmän kokoontuminen 1-2 krt.
- Yhteisöllisten teemapäivien järjestäminen (mm. halloween, puurojuhla)
- Turvallisuuskävely
- Yhteiset retket / ulkoilu
- Tiedonsiirtopalaverit tarpeen mukaisesti
- Opiskelijapalautteiden ja opiskeluun liittyvien lomakkeiden täyttäminen ja kerääminen sekä opiskelijoiden kanssa käytävät yksilökeskustelut (ryhmän opettaja) tarpeen mukaan

Kevätlukukausi 2024

- Opiskeluhooltotyöryhmän kokoukset 1-2 krt.
- Yhteisöllisten teemapäivien ja retkien järjestäminen (mm. vappu, ystävänpäivä)
- HYRY-työryhmän kokoontuminen 1-2 krt.
- Tiedonsiirtopalaverit tarpeen mukaisesti
- Opiskelijapalautteiden ja opiskeluun liittyvien lomakkeiden täyttäminen ja kerääminen sekä opiskelijoiden kanssa käytävät yksilökeskustelut (ryhmän opettaja) tarpeen mukaan

Opiskeluhoollon vuosikelloa sovelletaan tarpeen ja tilanteiden mukaisesti. Vuosikellossa otetaan huomioon ja kuunnellaan sekä opiskelijoiden että henkilökunnan toiveita ja tarpeita.

5 OPPILAITOSYHTEISÖN TOIMENPITEET YHTEISÖLLISEN OPISKELUHUOLLON EDISTÄMISEKSI JA TARVITTAVIEN TUKITOIMIEN JÄRJESTÄMISEKSI

Opiskelijahuollon toiminta muodostaa yhtenäisen suunnitelmallisen kokonaisuuden, jota toteutetaan koulutuksen järjestäjän sekä sosiaali- ja terveystoimen yhteistyönä. Opiskeluhuollossa korostuu ennaltaehkäisevä, yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa sekä hyvinvointia ja terveyttä edistävä toimintakulttuuri, jota toteutetaan läpileikkaavasti arjen työskentelyssä yhteisöllisellä lähestymistavalla. Yhteisöllisellä opiskeluhuollolla edistetään opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalisuutta, vuorovaikutusta sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä mukaan lukien työ- ja opiskeluvuoden edistäminen ja ylläpito.

Pohjantähti-opiston tiloissa on huomioitu liikuntarajoitteisten erityistarpeet. Pohjantähtiopistolla on tehty ylimääräinen palo- ja pelastustarkastus vuonna 2022 turvallisuuden varmistamiseksi; lisäksi tiloihin on tehty terveystarkastus. Pohjantähtiopiston henkilökunnasta osalla on ensiapukoulutukset suoritettuna. Pohjantähtiopisto tulee järjestämään turvallisuuskävelyn säännöllisesti lukuvuosittain.

Pohjantähtiopiston opiskeluhuollon palveluista tiedotetaan opiskelijoita ja huoltajia Wilma-järjestelmän kautta. Henkilöstölle tiedotetaan henkilöstökokouksissa ja materiaali on saatavilla myös oppilaitoksen perehdytyskansiossa. Yksittäiseen opiskelijaan liittyvissä asioissa yhteydenpito huoltajiin tapahtuu ryhmän opettajan välityksellä. Pohjantähtiopiston koko henkilökunta on tavoitettavissa sekä puhelimitse että sähköpostin välityksellä.

6 YHTEISTYÖN JÄRJESTÄMINEN OPISKELIJOIDEN HYVINVOINTIA TUKEVIEN TAHOJEN KANSSA

Opiskeluhooltoon osallistuvien keskinäisen yhteistyön lisäksi yhteistyötä tehdään kunnan, hyvinvointialueen sekä muiden nuorten parissa työskentelevien yhteistyöverkostojen kanssa tarpeen mukaan. Yhteistyötahoja ovat muun muassa nuorisopalvelut (ml. etsivä nuorisotyö), seurakunta, lastensuojelu, poliisi ja eri järjestöt.

Pohjantähti-opiston hallinnoima OPPIVE – Oppivelvollisuudesta eteenpäin -hanke (ESR) järjesti toukokuussa 2023 Tulevaisuus areena -tapahtuman Kemin Syväkankaan koululla, jossa oli nuorten parissa toimivia ammattilaisia ja tahoja näytteilleasettajina. Tapahtuma oli suunnattu pääosin yhdeksäsluokkalaisille nuorille; mukana oli myös Pohjantähti-opiston Opistovuosi oppivelvollisille -opintolinjalaisia. Tapahtumassa näytteilleasettajia oli esimerkiksi poliisista, Kemin seurakunnasta, Kemin VPK:sta, etsivästä nuorisotyöstä ja Kivalo-opistosta. Tapahtuman suunnittelussa ja varsinaisessa tapahtumassa eri toimijat verkostoituivat paitsi Pohjantähti-opiston kanssa myös toistensa kanssa. Tapahtuma sai myönteistä palautetta ja tapahtuman jatkuvuutta sekä laajentamista toivottiin.

7 LIITTEET

Suunnitelma opiskelijoiden suojaamiselta väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä (liite 1)

Päihteettömyyden toimintasuunnitelma (liite 2)

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma (liite 3)

Kriisisuunnitelma (liite 4)

Omavalvontasuunnitelma (liite 5)